

РАДА

ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМІЧНА І ЛІТЕРАТУРНА

ВИХОДИТЬ щодня, окрім понеділків.

РІК ШІСТЬ

Товариство
Мануфактур
Ісаак Шварцман
Контракт. дон.

Найбільший мануфактурний магазин г. Києва.

„КОНТРАКТОВИЙ ПРОДАЖ”.

Трупа зостається на 6 вистав.

Театр б. т-ва Грамотності.

Дірекція М. Садовського.

Трупа українських артистів під орудою **МІКОЛА САДОВСЬКОГО**.
 Сьогодні, 15-го фебр., на користь фонда для збудування пам'ятника Тараса Шевченка у
 раз 1) **Брехня** др. 2) **Вечерниці** муз. Ніценського. Завтра, 16-го, бенефіс адміністратора артиста І.І. Ковальського, фестиваль **ПРИСЛУЖНИКІУ**. У четверг, 17-го, у останній раз опер. **ЕНЕІДА**. У п'ятницю, 18-го, ранок по цінам від 10 к. до 1 р. 20 к.
СОРОЧИНСЬКИЙ ЯРМАРК. Увечері бенефіс артиста і режисера М. К. Садовського **РЕВІЗОР**. У суботу, 19-го, ранок по цінам від 10 к. до 1 р. 20 к. **ОНЕ ХОДИ**, **ГРИЦЮ**, **ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ**. У неділю, 20-го, остання вистава: удень по цінам від 10 к. до 1 р. 20 к. **МАРУСЯ БОГУСЛАВКА**. Увечері при участі М. Садовського 1) **МЕДВІДЬ**. 2) **ЧАРІВНИЦЯ**.

Квитки продаються.

Початок о 8 годин веч.

Відповід. режисор М. Садовський.

Городський театр.

Дірекція С. В. БРИКІНА.

Сьогодні, 15-го фебр., авт. вистава 1) **Травіата**. Вер. уч. д-ки: Старослава, удень по загально-доступним цінам. 2) **Долина**. Тіна, Переягіна, Харитонова, д-ла: Доліні, Каміонський, Внуковський, Гаврилов, Діденко, Ковальський. 2) **БАЛЕТНИЙ ДІВЕРТИСМЕНТ** та **ЛІТАЮЧ. БАЛЕТ**. Вер. уч. д-ки: Стапко, Марін, № п. Залєвський та кордебалет. Поч. о 12½ год. дня. Увечері бенефіс капельмейстера Л. П. Штейнберга в 3-й **Долині** (Teefland). Вер. уч. д-ки: Брун, Леонтович, Урбанова, Переягіна, Внуковський, Діденко. Почат. о 7½ год. Ціни бенефіси.

Завтра, 16-го, удень по загально-доступним цінам „ЗОЛОТОЙ ПІТУШОК“. Увечері по звич. цін. бенефіс касирі мал. клас. А. Г. Білогазова та управителя В. І. Білогазова „ФАУСТЪ“ та танці з Валми. почі з **ЛІТАЮЧ. БАЛЕТОМ**.

В четверг, 17-го, удень по загально-доступним цінам 1) **СЕВІЛЬСКИЙ ЦІРЮЛЬНИК**. 2) **БАЛЕТНИЙ ДІВЕРТИСМЕНТ**. Увечері в останній раз в цім сезоні **ДОЛИНА** (Teefland). Ціни бенефіси.

В п'ятницю, 18-го, удень по загально-доступним цінам **САДКО**. Увечері по звич. цін. **ТАНГЕЗІЗЕРЪ**.

В суботу, 19-го, удень 50-ліття з дня визволення з кріпакства, удень 1) **АПОФЕОЗЪ**: живі картина „ЧТЕННЯ МАНІФЕСТА“, „ЖИЗНЬ за ЦАРЯ“. Увечері бенефіс балета: 1) **АПОФЕОЗЪ** живі картина „ЧТЕННЯ МАНІФЕСТА“. 2) **ЦАРСКАЯ НЕВ'ЄСТА**. 3) **ШОНПЕННА** (балет).

В неділю, 20-го, удень „ПІКОВА ДАМА“. Увечері остання вистава сезона: бенефіс голови режисера С. Ф. Гецензія „ЗОЛОТОЙ ПІТУШОК“.

Квитки на всі вистави продаються щодня, з 10 г. ранку до 2 г. дні та од 5-ти год. веч. до останнього антракту.

Театр „СОЛОВЦОВЪ“.

Дірекція І. Е. Дуван-Торцова.
РЕPERTUAР ОСТАННЮО НЕДІЛІ СЕЗОНА.

Сьогодні, 15-го, прощальний **Івановъ** др. на 4 д. Чехова. Вер. уч. д-ки: Дариль, Тобінський, А. В. Рудницького, Дуван-Торцова, Коновалов, Недєлін, Павленков, Рудницький. Постановка Н. Ф. Аксагарського. Ціни місяцім бенефісі. Початок о 8 год. веч. Квитки продаються в 2 строхи: на 1 янв. 3 карб., на 1 апр. 3 карб., в 3 стр.: на 1 янв. 2 карб., на 1 мар. 2 карб., або по 1 карб. на протязі першої місяції.

Ціна „Рада“ за кордон: на рік 11 р., (27 крон 94 гелера на євроірську валюту), на 1/2 року—5 р. 50 к. на 1/4 року—2 р. 75 к., на 1 м.—1 р. 75 к. заморячні передавачі газету через поштamt, то плачтати за газету по ціні встановлені для передавачів в Росії.

Передплатна підабавати тільки в і-числа комісії місяців.

За зміну адресом 30 коп.

(При зміні необхідно прикладати стару адресу).

Авторі рукою письмом подаєти свою привідце і адресу. Редакція може скорочувати і змінювати статті; більші статті, до другу неголіщи, передавуються в редакції за 3 місяці і висилуються авторам их коштом, з дрібні залишки й додатки сразу знищуються. Рукою письмом, на яких не зазначені умови друку, вважаються безплатними.

8 приводу надісланих до газети віршів редакція не виступає.

Просить авторів додержуватись правил редакції „Ради“.

Умови друкування оповістом:

За рядок пегуту поперед тексту, або за його місце, платиться за перший раз 40 коп., а далі по 20 коп.

За рядок пегуту після тексту: за перший раз 20 коп., за другий—10 коп. Хто шукає заробітку, платить за оповісті / у 3 рядки 10 коп. за раз, при умові друкування не менше 3-х раз.

В Нікольську-Усурійському

Передплатна „Рада“ на таких-жо умовах, як і в конторі газети, можна на С. В. Ніжинського, мануфактурна торігала.

Д-р Черняк В. Житомир, 16. Прибл. 9-12 та 5-8 жінок 1-2. Праці (сіф.), вен., мочепол. (спец. гомінізовані), пол. розст. Усі спец. методи гойбіні. 322-312

В Одесі

передавачі „Раду“ на таких-жо умовах, як і в конторі газет, можна: **В Українській книгарні** (Ніжинська № 53) та в українській винно-гастроонічній крамниці.

К. Т. Литвиненко (Садова вулиця, № 19). По тих місцях прямуються на вигодних для замовників умовах. **Оповістки** для „Ради“. Илюструється, надсилає газети, почтові пакуни і т. д. по таких адресах: Одеса, пошт. кім. 1555 (для укр. кн. „Есперанто“) та Садова в. № 19. К. Т. Литвиненко.

У Полтаві передавачі „Раду“ на таких-жо умовах, як і в конторі газет, а також купувати в роздріб—можна в книгарні Г. Маркевича. Вуль. Котляревського.

У Херсоні книжковий кiosk „Почиток“ (Рішельєвська вул., п. язд. № 444), приймає на **Раду** по цінам пересилку на **Раду** редакції з виплатом наявні щомісячним. Гроші кiosk пересилає конторі на свій кошт.

!!НА СПОМИН!!

На спомин про історичні дні вшанування 50-літніх роковин смерти Тараса Шевченка

одлито з золота, срібла і бронзи оксидовані

ЖЕТОНИ БРЕЛОКИ

(вагою в 1 золотник) з барельєфом Т. Шевченка і датою роковин.

РЕЛЬЄФ ЧУДОВОЇ АРТИСТИЧНОЇ РОБОТИ.

Ціна: золотим (56 проби) по 10 р., срібним (84 проби) по 1 р. 50 к., бронзовим—по 75 коп. За пересилку до 10 шт. 35 коп.; наложеною платою 45 коп. При замовленні більш десятка—пересилка дурно, а при виписці не менш 50 штук (різних), ще 10% знижки.

Просить поспішати з замовленнями по адресі: Київ, книгарня Л.-Н. Вістніка

(В.-Володимирська, 28).

Жетони підуть на продаж на цім тижні.

Перший крок.

Боротьба з підлітком, розпочата Державною Думою з почину Челишевою, досі провадилася тільки на папері. Аж тепер та боротьба, здається, вступила в нову стадію. Масно на увагу діякі постанови Думи, ухвалені в останнім засіданні, і головним чином—постанову про заборону приговори. Як відомо, Дума постановила, що сельські, станиці, аульні і гмінні сходи, а також городські думи мають право складати приговори, щоб у їх місцевостях не продавалася горілка, причому такі приговори обов'язково повинні вступати в силу через певний час після того, як їх постановлено.

Це важливо постановою відкривається вільний шлях для розвитку народної самодіяльності в напрямі боротьби з підлітком. Досі людність зустрічала на цім шляху силу перешкод. Приговори про закриття монополії та трактири віялися в урядових канцеляріях цілими роками, і кінець-кінецем резолюція виходила не на користь селян. Коли ж у рідні-годи яка-небудь монополія закривалася, то досить було сканди кількох п'янин, що вони занадто звикли до горілки й йм необхідна монополія, щоб недавно закрита монополія відкривалася знову.

Тепер, коли законопроект благополучно пройде через усі законні стадії, справа наявне зміниться на-краще. І тепер, коли дуже трудно, наявіть неможливо добитися закриття тієї чи іншої монополії, людність усе таки робить одну спробу за другою в цім напрямі. Особливо визначається українське селянство своєю завзяткою боротьбою з "зеленим зієм". Одна за другою надходять звістки, що там або тут селяни постановили приговора про закриття школин в своїх селі, і що далі таких звісток стає більше. Не може отже бути сумніву, що коли закон забезпечуватиме селянам власне виконання таких приговорів, число їх зростатиме з кожним роком. Це тим правдоподібніше, що законопроект дає право рішаючого голосу на "горілчаних" сходах не тільки селянам-гospодарям, але також і їх жінкам і материм. У жиночому елементі, який найбільше терпить од підлітка селян, пропаганда тверезості безперечно здобуває собі могутнього помічника.

На жаль, положення в справі закриття монополії ще не можуть слугувати запорукою в тім, що підліткою справді зменшиться. Закриватимуться монополії, але з підлітками потайні шинки. Може навіть бути так, що найналіштими оборонцями "тверезості" будуть якраз ті селяни, що матимуть на думці потай торгувати горілкою. Принайді, тепер по селах часто можна спостерігати таке явище. А відомо, що потайні шинкарство є більш шкодливе, ніж вільний продаж горілки по казенних крамницях: в останніх хоч не дають горілки на борт і під заставу, тоді як у потайній шинці можна добути горілку всячими способами.

Можна, однаке, сподіватися, що найбільш свідома частина селянства знайде спосіб і для боротьби з цим лихом. У всяких разі, коли народ захоче того—він винишить потайні шинкарство, бо це залижатиме тільки від нього самого.

Можна отже вітати останні постанови Думи, як перший крок у напрямі не тільки папірової, а реальній боротьби з народним лихом—підлітком.

Законопроект про сказування межі осілості для євреїв.

Державна Дума законопроект про сказування межі осілості передала на обмірювання в комісію, і невідомо ще, як та комісія поставиться до нього. А законопроект цей треба як наїскоро рішити, бо він має величезне значення не тільки для євреїв.

Як відомо, тепер закон „о правах жительства“ дозволяє євреям жити, окрім губерній Царства Польського, що у 15 губерніях західної і південно-західної Росії. Але і у цих губерніях євреї мають право, на підставі закона 3-го травня 1882 р., жити тільки у містечках і городах, і Ім цілком заборонено селитися на селах. Поза межею осілості мають право жительства тільки невеличкі групи євреїв, себто ті, що скінчили вищу школу у Росії, купці 1-ої гільдії, які присвячені до городів поза „чертокою“, ремісники, які займаються своїм ремеслом. Але і для цих, дуже нечисленних груп, є ще багато обмежень і всіх пояснює, які дуже обмежують їх. Наслідком цього законодавства є те, що євреї дуже нерівномірно розселені по Росії.

Так по перепису 1897 р. євреї усного було в Росії 5,189,401, а яких тільки 314,765 жили поза межою осілості.

Оці пітучні заборони дуже складливо відбились на матеріальному і духовному становищі євреїв, викликали стражданні злідні і бідність єврейської маси, яка мусить купчиться по містечках і городах, де не може знайти для себе заробітку і через те тікає у далеку Америку шукати кращої долі.

Не треба й доводити, що обмеження права вільно вибирати собі місце для життя, є одно з найбільш несправедливих, тяжких які б можна було б придумати. Воно не тільки нів'єтить життя єврейського народу, але не присоює також користі і для людності, серед якої євреї живуть, бо ут-

ворює серед неї голодних, безправних людей, поставлених у неможливі обставини життя. Разом з тим ця політика обмежує, яка перешкоджає всім розвитку по всій Росії, школити і людності, поза межою осілості, бо позбавлює її енергійних людей, що були б корисними для розвитку торгу і промисловості і вагалі продуктивних сил. Опін всі заборони, які є не що інше, як осстатки старого державного ладу, починки бути назавжди скасовані.

Для нас, українців, як ми згадаємо, що величезна більшість євреїв мешкає на території України, що всім тіжкі обставини життя єврейської маси, які дуже складливо відбиваються на П розвитку, мають вплив і на життя нашого народу, скасування межі осілості повинно мати особливу значення. Через те ми бажаємо, щоб цей законопроект, як найшвидше перевішов у життя.

Процес 101.

Сьомий день (9 березня). Сьогодні переслухано чотирьох студентів.

Перший з них М. Федюшка, не скав нічого, що давало б дальше вияснення справи.

Зате багато цікавого оповів дружий, В. Гіжовський. Прийшовши з зали „Сокола“ до університетського будинку, бачив тут, почавши від входових дверей, гуртки польської молоді. Членів бойової організації могло бути коло 30, інших 50—60. Членів бойової організації радилися в університетському службові, яка горячко крутилась по корідорах.

Віча в III залі Гіжовський не слухав, бо ж аванс, про що там говорили, а що хвілі вибігав поглянути в головний корідор, що робята по-полки. При нагоді заважав, що вічно вириється в корідорі таож якесь поляк, бо коли українці скавали йому, щоб ішов собі геть, він відповів по польському, що має таке право стояти в корідорі, як і всінші.

Оклики про будову поляками барікад застали Гіжовського в вічевій залі. Він вибіг поглянути, чи це правда, і побачив, як барікаду будуєть польські студенти з університетська служба. Вернувшись до залі сказали, що барікаду відібрали з деякими плахтами та рушниками, офорвали декілька віночків та розбігли бандуру—от і все. З нашими „п'ятью свободами“ далі цього трудно, правда, піти. Відомо, наприклад, що на цю гору частенько ходить на прошук і поліція—вириває з книжки цілі листи з написами, які через щось здаються її „неповзуватильними“, і в убогій світлиці поета робить при цім трус.

Відомо також, якими трубоючи

заспівали хреста, відібрали з деякими плахтами та дозволу постать у Київі пам'ятник поетові. Вороги це ідеї, поки що вони не виконані, і тепер що не склали своєї зброї.

Відомо, знов таки, якому немиломірному переслідуванню піддавав

довгий час український театр і література. Та й тепер усія більш-менш

вирвані національна течія зустрічає в „сферах“ рішучий опір. Не так давно закриво, наприклад, сімпатичне

українське товариство „Пресвітга“, що

лишило помітні сліди в ділі духовного виховання народу, який, до речі

скласти, через важкі історичні умови

ні, став тепер одним з найбільш оди

сталих народів імперії; тридцятимілі

онному народові України, який має

свою літературу, свою історію, не да

но що право навчатися по школах

рідної мови.

При всім тім і при теперішніх

умовами можна, як нам здається,

оборудувати могилу поета більш від

відповідно: заснувати там „образцову“

школу, музеї, бібліотеку або що-небудь в цьому роді.

Шевченко—городець трудового селянства, і ті високі кручі, над якими

вистояла, і відібрали з написами, які

здаються безсмертний дух його, не по-

вони опаскужуватись брудною ногою

, „обзывають“...

Поради ці, на нашу думку, при

теперішніх обставинах здаються нам

тривогами, але все ж таки при-

ємно зустріти в таким уважним

відношенні до українського генія

на сторінках журналу, якого в ук-

раїнських симпатіях не можна було

підохрівати.

гілі, і росказавши свої враження од цієї цікавої подорожі, а обуренням згадав про тих туристів, що не розуміють святощі місця могила поета. Наприкінці д. Кореневський робить такі винадії й пропозиції:

„Відомо, що навіть дикини напувають до останків небіжчика, хоч би то був вчительський чоловік, відноситься з глибоким поважанням і на могилу його накладають священне „табу“. Ми ж і до великих своїх земляків не вімо відноситись по людському. Все життя страждав поет, він і високо підняв народний поетом. А відповідно до цієї відповідності й пропозиції:

„Карякін боронить статтю і має думку, що коли завдяки новому етикету хоч не багато людей києві піти горілку, то це буде великою заслугою Думи.

Статтю приймають в редакції ко-
місії.

Зaboronyachi prigorovi.

На черзі статті 6, яка дає право сельським, станиці, аульним, гмінним сходам і городським думам скла-
дати заборонячі приговори про

продаж напітків в своїх районах.

Товариши міністра Ноївкія радять

виключити із статті про городські

думи.

Кроноток обороняє поправку

засновану на відсутності

збору для Австро-Угорщини

у парламенті.

Збори відсутні в парламенті

засновані на відсутності

збору для Австро-Угорщини

у парламенті.

Збори відсутні в парламенті

засновані на відсутності

збору для Австро-Угорщини

у парламенті.

Збори відсутні в парламенті

засновані на відсутності

збору для Австро-Угорщини

у парламенті.

Збори відсутні в парламенті

засновані на відсутності

збору для Австро-Угорщини

у парламенті.

Збори відсутні в парламенті

засновані на відсутності

значіння мати. Надто великої уваги, підлітків рада, — заслуговує той факт, що на зустріч заснованню постійних підлітків ідути в охоту країні елементи роботого класу. На вивчення дітей строю і на прищепленням військової дисципліни «вона, очевидно, дивляється, як на підготовку мас борців при майбутніх супітках з ергаціонізмом урядовою силою». Через це рада висловилась за заведення фізичних вправ, гулянок і гімнастики, а не постійних. (Рѣчь).

— **Тюрма в Мінській губернії.** Віце-губернатор міський подав доклад на ім'я начальника губернії Ерделі; він пише, що мінська тюрма стільки стара, що стеля в тюремній церкви кожен раз загорджує внаслідок. Кловети неможливо содережується, гігієнічні умови дуже погані. Бобруйська тюрма дуже тісна. Од того заслабло вітиф 1908 р. 100 душ, 1909—150. Не придається будинку тюрми визнано що 21 рік тому. При новогрудській тюрмі немає лікарні. Арештанті дуже хорють через недостачу повітря. Од морівської тюрми тяжкий дух чуті на пів-верстах. Тюрма являється кублом зарваною на все місті. Там саме і по інших тюрях. Таке становище тюрем являється дуже небезпекним під час пошесті. (Рѣчь).

— **Життєва драма.** В Ялті, каже „Р. У.“, жило подружжя М. Після двохлітнього нещасливого життя вони розвелись. Дітей не було. Чоловік пішов в Петербург, а жінка лишалась в Ялті. По закону чоловік не має права жити. Жінка ж вийшла заміж. Через три роки другий чоловік помер, лишивши її з двома дітьми. Вона ледве перебивалася з дітьми. Через якийсь час невідомий пав Іхав по вулиці і трохи не перехав дитину—хлопчика. Віліз з екіпажу і почав заспокоювати дитину. Тут підійшла мати дитини. То була колишня жінка д. М. який знову привів Ялті. Обличчя жінки так вразило д. М., що він став часто заходить до неї, а потім вони так закохалися один в одного, що рішили знову поженитися. Але такого шлюбу церква не давляє. Тепер д. М. з бувпою свою жінкою вийшов до Петербургу, клопотати перед синодом про дозвіл на шлюб.

— **Відповідальність видавця.** Сенат пояснив, що, коли газеті буде вміщено урядове спростовування з якими не будуть змінами і додатками, то відповідає за це видавець газети по 151 і 1033 ст. карного закону. (Оск. Бюро).

— **Недостача священиків.** В вороніжській єпархії багато вільних священицьких посад. Де-які довго вже не заміщені. Парофіяне просять призначити їм священиків. Консисторія не має кандидатів і хоче викликати охочих зі запитаних священиків. (Р. С.).

— **Позір на півдні.** В горах Криму почав танути сніг. Водою затоплено села, річки вийшли з берегів і затоплюють долини. Затоплено місто Керч. (Р. С.).

— **Евреї-екстерні.** Рада міністрів постановила звести процентову норму і для евреїв-екстернів, що здають екзамени в середні школи для столиць 5 проц.; для міст по-за межою осіlosti—10 проц. і в межі осіlosti 15 проц. Це нове обмеження мотивується тим, що евреї часто здають екзамени, як екстерні при фершальських і повітівських школах для того, щоб мати право жительства. (Рус. Вѣд.).

У ПОЛЬЩІ.

— **Страшна знахідка.** У Варшаві знайшли одрубану голову невідомої жінки. Труп цієї жінки виявлено аж у Польську. Ведеться слідство. (Р. С.)

На сучасні теми.

„Воть ти, бабушка, і Юрьев день.“ Великоруська присказа.

Незабаром настане той день, коли Росія 50 років тому вступила в нову еру свого життя, коли велика реформа змінила радикально умовини життя економічного і правового...

„Епоха великих реформ“ в області особистої волі абріала величезну революцію, перекинувши шкіреберть усі таємні бажання численних крипто-стоків-дворів, що засідали в знаменитих „губернських комітетах“.

Тепер людці відомах поглядів синкують перекрутити до славетну історію боротьби ясної людської думки в консервативною затяжістю. Шо до цього, мовляєтися вони, то в нас буде все благополучно, і реформа пройшла без довгих міркувань і великих „тренів“, лагідно, помалу, через обопільну агуду...

Одну таку невдалу спробу цих дурисивтів і хочу тут відзначити.

„Всеросійський національний клуб“ видав книжечку „Какъ прекратилось крѣпостное право на Руси“. Це, на-самперед популярний збірник оповідання із анекdotів.

Але есть і факти, і тенденції освітлення. Виникає питання, яким чином з'явилось в Росії велике землеволодіння, що потім призвело до заведення кріпацтва? Автор вирішує це надзвичайно просто, і через те відома проблема, хто перш з'явився на світі: курка чи яйце—перестає істнувати. Поміщикам належали вотчини, по слову автора, які вони одержали по подяку „за особено вдаючіся заслуги“, а селяні, щоб було з чого жити, мусили обробляти панську землю (стор. 6).

Другий приклад.

Людині, що вавіть в семинарі не

вчилися, відомо, як пошкодило селянам знищення знаменитого „Юрьеве да“. Цей день зважує собою початок справжньої епопеї кріпацтва і страждав поміщицьких великоруських селян. Але автор брошюри авторитетно заявляє, що це зроблено „для блага самих християн“.

Поясні ідеї!

По деяких країнах,—каже автор на стор. 14,—власник по закону має право карти на горло своїх кріпацьків. У вас, слава Богу, закон забороняє таку жорстокість.“

Мимоволі пригадується один факт: Катерина II. „Лутиє судьбы наших поселеній у хорошого поміщика вільте во всей вселеной“—писала вона наприкінці свого царювання, але прочитавши в знаменитій книзі Радішеві оновіддання про поміщика, що 60 селянських дівчат забезпечивши—приписала тут же: „Едва ли не історія А. В. Салтыкова“.

Але цур йому з його брошюрою: не для того, що змагатись, згадали ма про неї. Вона віджа тільки, як за замінені часу, коли заворушлися темні сили громадянства, щоб зовсім з'огнати звіті риси епохи великих реформ.

Ні факти, ні історичні аргументи для цих людів вічого не варта: їм потрібна тільки тенденція і можливість положити рибку в каламутні води сучасності.*

С. Дорош.

ПО УКРАЇНІ. У КІВІ.

◆ В українському клубі одбувся позавчора дуже цікавий камерний концерт, який візвав повну авіліторію. В концерті взяли участь музики: д. л. Лисевсько, Болотинська, Пантигорович, Прохоров, Гасєні, д. л. Лісінські і співці: * * та д-ка Стаковська. Публіка захоплена була чудовим виконанням квартета Гайдна, квінтета, Моцарта і квінту Шумана. Найбільше привівши до вподоби всім квінтет Моцарта з участю кларнета (д. Хассін) і квінту Шумана. Під дуже довгі композиції публіка слухала з неослабною увагою. Якось оплески викликали д. * * і д-ка Стаковську.

Взагалі можна сказати, що це був один з найкращих музичних вечорів в українському клубі за пілій сезон. ◆ В українському клубі. 16 февраля буде тавансуальний вечір.

18 февраля бал-маскарад з двома привізами за краще орігінальне вбрання. Плата за вход для членів і постгостей 60 коп., для інших гостей—1 карб.

19 февраля має бути авічайна субота вечірка.

20 февраля—концерт.

Рада старшин клубу одбудеться не в вітторію, а в четверг, в 8 годині вечора в пошкоджані клубу.

◆ Українське наукове т-во. 30 янвания одбувся загальне зіставлення членів т-ва. Вислухано було спровадження секретаря, казначея і ревізійної комісії. З спровадженням секретаря виявилось, що до кінця 1910 року дійсних членів було 85, почесних один. За 1910 рік вибрали 11 нових членів. Загальне зіставлення в 1910 році 2, вісіддана правління 10. Наукова діяльність т-ва виявилася в публічних загальних засіданнях, засіданнях секцій і комісій. На публічних засіданнях прочитано було 11 докладів—історична секція 8, філологічна 2 і природничі 1. Секційні засідання: на філологічній 2 доклади, історичній 4, статистично-економічній 3 і щодені засідання секції природничо-історичної. В мінулому році виходили „Записки“; до 1 января 1911 року вийшло 7 книжок. Медична секція видала медичний абріарік. Товариство розпочало п'ятій рік існування.

◆ Арешт глухо-німого злодія. Недавно у „Раді“ писалось про глухо-німого злодія, що обікрав касу сельського управління в селі Рижавка. Тепер його заарештували в Умані і витримали 449 карб.

◆ З Волині. Шахрайства. Минулого літа,—пишуть у газеті „Вол.“,—до м. Кодні прибув якийсь „доктор“, що гоїть „спеціальні хвороби“. Цей „доктор“ візвав відчуті місцевими євреями постійнім домом імені Шевченка і площою коло народного дому—Шевченківською. Заяву гласних будуть розглядані на першому засіданні думи.

◆ Арешт глухо-німого злодія. Недавно у „Раді“ писалось про глухо-німого злодія, що обікрав касу сельського управління в селі Рижавка. Тепер його заарештували в Умані і витримали 449 карб.

◆ З Волині. Шахрайства. Минулого літа,—пишуть у газеті „Вол.“,—до м. Кодні прибув якийсь „доктор“, що гоїть „спеціальні хвороби“. Цей „доктор“ візвав відчуті місцевими євреями постійнім домом імені Шевченка і площою коло народного дому—Шевченківською. Заяву гласних будуть розглядані на першому засіданні думи.

◆ Старий учитель. В селі Геронимопілі (Полінії), черкаського повіту, помер 6 февраля учитель, Василь Гавр. Тихоневич, 85 років. Він прослужив за народного учителя 58 років. Учителював в м. Трипіллі, селі Черняхіві, м. Васильові та в селі Леськах.

◆ Свято Т. Шевченка. Гласні уманської громадської думи подали в городське правління заяву про вшанування пам'яті Т. Шевченка. Вони розповіли, що були арештовані людьми, які поспішали під арешт. Всі ці добродії добивалися од своїх жертв, щоб вони „оговорили богатих людей, дабы у поспішних“.

◆ Старий учитель. В селі Геронимопілі (Полінії), черкаського повіту, помер 6 февраля учитель, Василь Гавр. Тихоневич, 85 років. Він прослужив за народного учителя 58 років. Учителював в м. Трипіллі, селі Черняхіві, м. Васильові та в селі Леськах.

◆ Свято Т. Шевченка. Гласні уманської думи подали в городське правління заяву про вшанування пам'яті Т. Шевченка.

◆ Старий учитель. В селі Геронимопілі (Полінії), черкаського повіту, помер 6 февраля учитель, Василь Гавр. Тихоневич, 85 років. Він прослужив за народного учителя 58 років. Учителював в м. Трипіллі, селі Черняхіві, м. Васильові та в селі Леськах.

◆ Старий учитель. В селі Геронимопілі (Полінії), черкаського повіту, помер 6 февраля учитель, Василь Гавр. Тихоневич, 85 років. Він прослужив за народного учителя 58 років. Учителював в м. Трипіллі, селі Черняхіві, м. Васильові та в селі Леськах.

◆ Старий учитель. В селі Геронимопілі (Полінії), черкаського повіту, помер 6 февраля учитель, Василь Гавр. Тихоневич, 85 років. Він прослужив за народного учителя 58 років. Учителював в м. Трипіллі, селі Черняхіві, м. Васильові та в селі Леськах.

◆ Старий учитель. В селі Геронимопілі (Полінії), черкаського повіту, помер 6 февраля учитель, Василь Гавр. Тихоневич, 85 років. Він прослужив за народного учителя 58 років. Учителював в м. Трипіллі, селі Черняхіві, м. Васильові та в селі Леськах.

◆ Старий учитель. В селі Геронимопілі (Полінії), черкаського повіту, помер 6 февраля учитель, Василь Гавр. Тихоневич, 85 років. Він прослужив за народного учителя 58 років. Учителював в м. Трипіллі, селі Черняхіві, м. Васильові та в селі Леськах.

◆ Старий учитель. В селі Геронимопілі (Полінії), черкаського повіту, помер 6 февраля учитель, Василь Гавр. Тихоневич, 85 років. Він прослужив за народного учителя 58 років. Учителював в м. Трипіллі, селі Черняхіві, м. Васильові та в селі Леськах.

◆ Старий учитель. В селі Геронимопілі (Полінії), черкаського повіту, помер 6 февраля учитель, Василь Гавр. Тихоневич, 85 років. Він прослужив за народного учителя 58 років. Учителював в м. Трипіллі, селі Черняхіві, м. Васильові та в селі Леськах.

◆ Старий учитель. В селі Геронимопілі (Полінії), черкаського повіту, помер 6 февраля учитель, Василь Гавр. Тихоневич, 85 років. Він прослужив за народного учителя 58 років. Учителював в м. Трипіллі, селі Черняхіві, м. Васильові та в селі Леськах.

◆ Старий учитель. В селі Геронимопілі (Полінії), черкаського повіту, помер 6 февраля учитель, Василь Гавр. Тихоневич, 85 років. Він прослужив за народного учителя 58 років

би Австрія має думку виступити походом на Російську Україну. Василько сказав, що українці голосують за кредити на обаброяння не через ненависть до російського режиму, як письмінки російські газети. Але ж Австрія має право захищатися однією з ідеалістичних, який піддержують російські еміграції в Галичині.

В Керелі.

ПЕТЕРБУРГ. В Сеулі викрито змову проти японського віце-короля. Арештовано 20 душ.

Література, наука, умілість і техніка.

— Фрідріх Шпільаген. Помер один з відомих німецьких романістів — письменник Фрідріх Шпільаген. Покійний народився в 1829 році. Перші роки провів він на березі Балтійського моря, в Штральзунді. Вчівся він в берлінському, бакському і грайделевальському університетах, де студіював право. Потім захопився філософією і філологією, готовувався до вченості адвоката. Але перший літературний успіх повернув його до літератури. Першим романом його був «Загадки Натур». Герой його романів люде — що нудиться серед звичайних обставин, в буденному житті. Знаменіті романі його: «Один в полі не воїн», «Молот і ковалю», «Все вперед», «Шасливчик», «Фаустулус». Студентські роки Шпільагена пропали в історичні для Германії, дні революції 1848 року. Ці часи зробили на Шпільагена величезне враження. І в своїх творах він часто звертається до цього пам'ятного для нього року. Найбільше 48-рік змальовано в самому популярному в Росії романі Шпільагена «Один в полі не воїн». Під старість — Шпільаген кідає свою демократичність і в романі «Все вперед» вже вихваляє біスマрківський режим і національно-лібералізм. Однак захоплення Бісмарком швидко проходить і в початку 90-х років пише він свій новий роман «Новий Фараон». Після «Одін в полі не воїн» це кращий роман. Тут Шпільаген наче робить смотр ідеалам молодості і героям 48 року. «Новий Фараон» лебединна пісня Шпільагена. Все що написано потім — пересліві старого. З публіцистичних праць Шпільагена найбільше відоме в Росії — «Письмо Толстому», де Шпільаген полемізує з Толстим. Шпільаген відомий ще, як автор великої праці по теорії роману.

— «Наше Діло». Вийшло 3-е число російсько-українського кооперативного двохтижневика «Наше Діло». В цьому числі українська стаття одна: «Чи потрібно? — І. Ланового та дослідника. Крім того, при цьому ж числі в початку видруковано українською мовою агітаційний листок — «Членові потребительского товариства на щодені». Листок цей випущено обидвом і продається по 5 коп. 10 штук, 1000—4 руб. Незабаром редакція «Нашого Діла» буде випущено цілу серію таких кооперативних агітаційних листків на українській мові.

— Нові книжки. Видавництво «Життя й мистецтво» випустило такі книжки:

А. Товкачевський. Утопія й дійсність.

Ф. Куммер. Зміна літературних покоління.

Театр і музика.

— Театр М. К. Садовського. Сьогодні в українському театрі йде останній раз «Брехня» В. Винниченка. Весь чистий притулок піде в пам'ятник Т. Шевченкові у Києві.

Завтра в бенефіс артиста і адміністратора трупи — д. Ковалевського виставлено буде п'єсу Карпенка-Карого «Прислужники».

Трупа д. Садовського лишається у Києві до першої неділі посту, а з другої розпочинає свої вистави в Петербурзі в театрі «Пассаж».

— Бенефіс М. К. Садовського. В п'ятницю, 18 февраля, в бенефісі М. К. Садовського піде в українському театрі — «Ревізор».

— В театрі «Соловцовъ» сьогодні прощальний бенефіс артиста Рудницького. Йде «Іваново» Чехова в бенефіціантів в заглавній ролі.

— Городський театр. Сьогодні, 15 февраля, відбудеться бенефіс капельмейстера Л. П. Штейнберга. Виставлено буде в третій раз опера «Долина», над музичною частиною якої д. Штейнберг так багато і в таким успіхом потрудився.

Дописи

(Од едасн. кореспонденції).

М-ко Барішполь, Переяславського повіту (за Полтавщині). Курси. Крамниця. 3-го февраля почалися курси по хліборобству при місцевій сельсько-господарській школі. Курсистів більше 30 душ. Барішпольців на курсах тільки 7 душ, останні ж з сел пореяславського повіту. Курсистами, здебільшого, селяни, у которых агрономи позаводили зразкові поля і мають від 18 до 45 років. Роздали всім курсистам такі книжки: «Что есть в землі», «Календар „Хуторянин“ на 1909 р.», «Глядьшише» виклада Польського општного поля», «Краткий курс животноводства» і «Розмова про сільське-хазяйство» Е. Чикаленка, 1-ша книжка. Обіцялися дати ще 1-ї другі книжки Е. Чикаленка. Лекції читають по «общему землемірю» завідуючий школою К. Свідерський; по природознавству учитель школи А. Меліков; по скотарству та

учитель А. Сіткевич. Окрім цих будуть читати ще участкові агрономи і по садівництву інструктор садівництва Ф. Дермансько. Лекції читаються на руській мові і хоча єсть і гарні лектори, напр. Сіткевич, але через те, що читають тільки по руському, селяни не дуже розбирають. З лекторів виділяється тільки, поки що, сам п. завідуючий школою, котрий азову, що коли буде читати по нашому, то його краче будуть розуміти. І курсисти нам задоволені. За книжки теж кажуть: «як би і всі вони були написані такою мовою, як „Розмова“, то ми б краще розуміли, що у їх написано. Був малесевський іспит і ту помітно, що коли питают по руському, хоча чоловік і знає, але зразу не відповіда, за що саме його запитують.

В минулому місяці був одній у нашій потребительській крамниці, котра за 50 днів вторгувала 2881 карб. Баловного прибутку 333 карб. 21 коп., а чистого 195 карб. 75 коп. З цього видно, що так жахались наші крамарі потребительської крамниці. На жаль, наші члени цяк не зуміють вибирати добрих керовників цього діла і вибирають більше таких, котрі, відомо, не розуміють в кооперації, ба гацько гальмують діло; а йди справа краєва в крамниці, то можна надіятись, що й пайщики прибавлюють більше. Керовничі не розуміють, що на всяке запитання треба давати хоч яку-небудь однівід.

ХУТРІ ДЖУВЕ (на Ставропольщині). Вечірка. Минулими святами, заходами двох тутешніх учителів, була ультрапована літературно-вокальна вечірка. Співав сельський хор під керуванням місцевого дяка-регента. Пісні було виконано дуже вдатно, особливо українські. (Співці звертали більше уваги на українські пісні). Декламували вчителі де-що й в російського, але найбільше було українського. Цікаво привітавшися, як віднеслись селяни до декламації (людістів тут українська). Коли почалася декламація, де-що казав: «пропав четвертак ні за цапову душу!» Але ось почалася декламування «Гонта в Умані», «Як би ви знали, чанчи», «Думи», «Минають дні, минають ноћі» — і слухачі жваво насторожили вуха. Коли ж декламували «Минають дні», то на одній павіліоні один чоловік не витерпів і крикнув: «тай гарна ж штука! А ну удалі!»

В кінці було виконано «По Ревізії». Селянам ця пісня так сподобалася, що вони, виходячи з школи, говорили: «опе та-так! За таку кумедію до четвертака!» За таку кумедію до четвертака, а й 2 рублі не жаль віддати! Тепер у нас на хуторі тільки її розмови серед селян, що про «Ревізію».

Вечір цей дав чистого збору 38 руб. Всі гроши пішли на екскурсію джувинських учнів по Кавказу весною. Учителі, підбадьорені першим успіхом, мають надію поставити ще одні багаті відповіді.

Тепер у нас на хуторі тільки її розмови серед селян, що про «Ревізію».

Вечір цей дав чистого збору 38 руб. Всі гроши пішли на екскурсію джувинських учнів по Кавказу весною. Учителі, підбадьорені першим успіхом, мають надію поставити ще одні багаті відповіді.

Тепер у нас на хуторі тільки її розмови серед селян, що про «Ревізію».

Вечір цей дав чистого збору 38 руб. Всі гроши пішли на екскурсію джувинських учнів по Кавказу весною. Учителі, підбадьорені першим успіхом, мають надію поставити ще одні багаті відповіді.

Тепер у нас на хуторі тільки її розмови серед селян, що про «Ревізію».

Вечір цей дав чистого збору 38 руб. Всі гроши пішли на екскурсію джувинських учнів по Кавказу весною. Учителі, підбадьорені першим успіхом, мають надію поставити ще одні багаті відповіді.

Тепер у нас на хуторі тільки її розмови серед селян, що про «Ревізію».

Вечір цей дав чистого збору 38 руб. Всі гроши пішли на екскурсію джувинських учнів по Кавказу весною. Учителі, підбадьорені першим успіхом, мають надію поставити ще одні багаті відповіді.

Тепер у нас на хуторі тільки її розмови серед селян, що про «Ревізію».

Вечір цей дав чистого збору 38 руб. Всі гроши пішли на екскурсію джувинських учнів по Кавказу весною. Учителі, підбадьорені першим успіхом, мають надію поставити ще одні багаті відповіді.

Тепер у нас на хуторі тільки її розмови серед селян, що про «Ревізію».

Вечір цей дав чистого збору 38 руб. Всі гроши пішли на екскурсію джувинських учнів по Кавказу весною. Учителі, підбадьорені першим успіхом, мають надію поставити ще одні багаті відповіді.

Тепер у нас на хуторі тільки її розмови серед селян, що про «Ревізію».

Вечір цей дав чистого збору 38 руб. Всі гроши пішли на екскурсію джувинських учнів по Кавказу весною. Учителі, підбадьорені першим успіхом, мають надію поставити ще одні багаті відповіді.

Тепер у нас на хуторі тільки її розмови серед селян, що про «Ревізію».

Вечір цей дав чистого збору 38 руб. Всі гроши пішли на екскурсію джувинських учнів по Кавказу весною. Учителі, підбадьорені першим успіхом, мають надію поставити ще одні багаті відповіді.

Тепер у нас на хуторі тільки її розмови серед селян, що про «Ревізію».

Вечір цей дав чистого збору 38 руб. Всі гроши пішли на екскурсію джувинських учнів по Кавказу весною. Учителі, підбадьорені першим успіхом, мають надію поставити ще одні багаті відповіді.

Тепер у нас на хуторі тільки її розмови серед селян, що про «Ревізію».

Вечір цей дав чистого збору 38 руб. Всі гроши пішли на екскурсію джувинських учнів по Кавказу весною. Учителі, підбадьорені першим успіхом, мають надію поставити ще одні багаті відповіді.

Тепер у нас на хуторі тільки її розмови серед селян, що про «Ревізію».

Вечір цей дав чистого збору 38 руб. Всі гроши пішли на екскурсію джувинських учнів по Кавказу весною. Учителі, підбадьорені першим успіхом, мають надію поставити ще одні багаті відповіді.

Тепер у нас на хуторі тільки її розмови серед селян, що про «Ревізію».

Вечір цей дав чистого збору 38 руб. Всі гроши пішли на екскурсію джувинських учнів по Кавказу весною. Учителі, підбадьорені першим успіхом, мають надію поставити ще одні багаті відповіді.

Тепер у нас на хуторі тільки її розмови серед селян, що про «Ревізію».

Вечір цей дав чистого збору 38 руб. Всі гроши пішли на екскурсію джувинських учнів по Кавказу весною. Учителі, підбадьорені першим успіхом, мають надію поставити ще одні багаті відповіді.

Тепер у нас на хуторі тільки її розмови серед селян, що про «Ревізію».

Вечір цей дав чистого збору 38 руб. Всі гроши пішли на екскурсію джувинських учнів по Кавказу весною. Учителі, підбадьорені першим успіхом, мають надію поставити ще одні багаті відповіді.

Тепер у нас на хуторі тільки її розмови серед селян, що про «Ревізію».

Вечір цей дав чистого збору 38 руб. Всі гроши пішли на екскурсію джувинських учнів по Кавказу весною. Учителі, підбадьорені першим успіхом, мають надію поставити ще одні багаті відповіді.

Тепер у нас на хуторі тільки її розмови серед селян, що про «Ревізію».

Вечір цей дав чистого збору 38 руб. Всі гроши пішли на екскурсію джувинських учнів по Кавказу